

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ А.В. Пантелеймонов

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Методи прийняття рішень

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____

спеціальність _____

напрямок підготовки _____ 6.030502 Економічна кібернетика _____

спеціалізація _____

вид дисципліни _____ обов'язкова _____

факультет _____ економічний _____

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

« 22 » червня 2018 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки,
доцент, к.е.н. Катерина Юріївна Кононова

викладач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Віталіна Вікторівна Зубова

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

Протокол від « 11 » червня 2018 року № 11

Завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

(підпис)

Меркулова Т.В.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від « 21 » червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Євтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Методи прийняття рішень» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму підготовки «Економічна кібернетика».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань з підтримки прийняття рішень та практичних навичок роботи з програмними продуктами щодо підтримки прийняття рішень

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння принципами, методами та інструментарієм ПР; навичками по розробці СППР – в умовах ризику та невизначеності, на основі дерева рішень; на основі сховищ даних, експертних СППР, з використанням засобів штучного інтелекту в СППР

1.3. Кількість кредитів - 4 кредити ЄКТС.

1.4. Загальна кількість годин – 120 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.

1.6. Заплановані результати навчання

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
 ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
 ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
 ФК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів

ФК18. Здатність застосовувати положення теорії прийняття рішень в економіці.

Результати:

1. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

2. Набути навички використання спеціалізованого програмного забезпечення для аналізу економічних проблем.

Тема 5. СППР на основі сховищ даних	6	2	4									
Тема 6. Експертні СППР	42	2	4			36						
Тема 7. Використання засобів штучного інтелекту в СППР	44	2	6			36						
Разом за розділом 2	94	8	14			72						
	120	16	32			72						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ПР на основі бінарних відношень	8
2	Побудова моделей ПР в умовах ризику та невизначеності засобами MS Excel, побудова дерев рішень за допомогою Palisad Decision Tool	10
3	Побудова СППР на основі сховищ даних засобами MS Access	4
4	Побудова експертних СППР засобами MS Access та MS Excel	4
5	Використання засобів штучного інтелекту в СППР у MS Excel	6
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Побудова експертної СППР	36
2	Побудова OLAP-куба	36
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні науково-дослідні завдання не передбачені навчальною програмою на 2018/2019 навчальний рік, однак окремі студенти заохочуються до науково-дослідницької роботи та підготовки доповідей на наукових конференціях

7. Методи контролю

1. Контрольні роботи
2. Самостійні роботи

8. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота					Сума балів
Розділ 1					
T1	T2	T3			
5	10	10			25
Розділ 2					
T1	T2	T3	T4		
5	10	10	10		35
Підсумковий контроль					40
Разом					100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Теория выбора и принятия решений. И.М. Макаров и др. М.: Наука, 1982
2. Барсегян А.А., Куприянов М.С., Степаненко В.В., Холод И.И. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining (+ CD-ROM). БХВ-Петербург, 2004
3. Бергер А. Microsoft SQL Server 2005 Analysis Services. OLAP и многомерный анализ данных, БХВ-Петербург, 2007
4. Вилкас Э.Н., Майминас Э.З. Решения: теория, информация, моделирование. М.: Радио и связь, 1981
5. Евланов Л.Г. Основы теории принятия решений. М.: Экономика, 1982
6. Журавлёв Ю.И., Рязанов В.В., Сенько О.В. Распознавание. Математические методы. Программная система. Практические применения. - М.: Изд. «Фазис», 2006
7. Кини Р.Л., РайфаХ. Принятие решений при многих критериях: предпочтения и замещения. М.: Радио и связь, 1981
8. Паклин Н. Б., Орешков В. И. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям (+ CD). - СПб.: Изд. Питер, 2009
9. Полищук Л.И. модели многокритериальной оптимизации экономических систем: Уч.пособие. Новосибирск, 1984
10. Мур Д., Уэдерфорд Л. Экономическое моделирование в Microsoft Excel, 6-е изд.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004
11. Подиновский. В.В., Носин В.Д. Парето-оптимальные решения многокритериальных задач. М.: Наука, 1982

Допоміжна література

1. Черчмен У., Акоф Р., Арноф Л. Введение в исследование операций. М.: Наука, 1968
2. Ларичев О.И. Наука и искусство принятия решений. М.: Наука, 1979
3. Райфа Г. Анализ решений. М.: Наука, 1977
4. Нейман, Моргенштейн. Теория игр и экономическое поведение
5. Теория прогнозирования и принятия решений / Саркисян С.А./ М.: ВШ, 1977

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://edu.basegroup.ru>
2. <http://www.kdnuggets.com>